Studieplan for drama og teaterkommunikasjon (60 studiepoeng)

Studiet bygger på studieplan godkjent av høgskolestyret 12.05.00. Revisjon godkjent av avdelingsstyret 29.05.2002.

Innledning

Drama er en estetisk erkjennelsesform. Gjennom opplevelse av andres og skaping av egne dramatiske uttrykk, utforskes grunnleggende livsspørsmål. Drama og teater utgjør vesentlige deler av kulturlivet både i amatør- og yrkessammenheng og inngår i skolens undervisning på alle trinn.

Drama er også et estetisk kommunikasjonsfag og har sin forankring både i teaterkunsten og i pedagogikken. Drama forener aspekter ved begge disse i et eget fag. Forankringen i teaterkunsten synliggjøres gjennom vektlegging på ferdigheter i og kunnskaper om teatrets historie, teatrets formspråk, dramaturgiske virkemidler, agering, strukturering av spill m.m. Den pedagogiske forankringen synliggjøres ved at drama knytter lærings- og oppdragelsesarbeid opp mot barns utvikling gjennom lek og andre skapende aktiviteter. Noe av det spesielle ved drama er at man benytter egen kropp og stemme som dramatiske uttrykksmidler i samspill med andre. Drama kan derfor fremme den personlige og sosiale utviklingen ved bruk av fantasi, kreativitet, formgiving og samarbeidsevne.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse. Om lag 30 prosent av de ledige studieplassene er forbeholdt søkere med godkjent lærerutdanning.

Søkere som ønsker å ta studiet som videreutdanning for lærere eller som del av en lærerutdanning, må dokumentere bestått 180 studiepoeng/60 vekttall allmennlærerutdanning eller bestått førskole- eller faglærerutdanning.

Omfang

Studiet har et omfang på 60 studiepoeng og er organisert som heltidsstudium over ett studieår.

Kompetanse

Studiet kan tas som 4. år av allmennlærerutdanningen, som videreutdanning for lærere, som første år i en 2-årig høgskolekandidatutdanning (120 studiepoeng) eller som del av en bachelorgrad (180 studiepoeng). Studenter som tar studiet som del av 2-årig høgskolekandidatutdanning eller som bachelorutdanning, får ingen lærerkompetanse. Dersom man senere tar en lærerutdanning, kan studiet inngå som del av adjunktutdanning.

Bachelorgrad i drama og teaterkommunikasjon

Bechelorstudiet i drama og teaterkommunikasjon består av følgende studieenheter:

1. studieår: Drama og teaterkommunikasjon 1 (60 studiepoeng)

2. studieår: Dramaturgi (30 studiepoeng) og Maskespill (30 studiepoeng) eller Fortellerkunst (30 studiepoeng)

3. studieår: Teater-i-Undervisningen (30 studiepoeng) og Maskespill (30 studiepoeng) eller Fortellerkunst (30 studiepoeng) (avhengig av valg av studieenhet i 2. studieår) eller Regi (30 studiepoeng, deltid). Tredje studieår (påbyggings-/tilleggsstudiet) kan også bestå av andre studieenheter etter nærmere regler, se under.

Studenter som er tatt opp til bachelorstudium i drama og teaterkommunikasjon (180 studiepoeng) må ha bestått 1. studieår av utdanning før studiet i dramaturgi (3. semester) kan påbegynnes. Tilsvarende må dramaturgi være bestått før maskespill (4. semester) og TiU (5. semester) kan påbegynnes.

Fullført studieprogram gir graden og tittelen *bachelor i drama og teaterkommunikasjon* (på engelsk: *Bachelor of Drama and Theatre Communication*). Bachelorprogrammet har et omfang på 180 studiepoeng / 3 års normert studietid. Programmet består av 2-årig høgskolekandidatstudium i drama og teater-kommunikasjon (120 studiepoeng) og godkjent påbyggings-/fordypnings-/tilleggstudium av omfang 60 studiepoeng. Innhold og oppbygning av høgskolekandidatstudiet og påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudiet fremgår av fag-/ studieplan for disse. Påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudiet skal være en fastsatt/godkjent studieenhet (fag, emnegruppe, studieprogram) av omfang 60 studiepoeng, eventuelt to av avdelingens dramafaglige studieenheter à 30 studiepoeng, forutsatt at disse ikke er tatt som del av høgskolekandidatstudiet i drama og teaterkommunikasjon. For utenlandsk utdanning eller i særlige tilfeller kan avdelingsstyret godkjenne også andre kombinasjoner av mindre emner som påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudium enn fastsatte fag, emnegrupper eller studieprogram. En slik emnekombinasjon skal i så fall utgjøre en naturlig faglig enhet. Studenter som tas opp på bachelorprogrammet i drama og teaterkommunikasjon, må søke spesielt om opptak til påbyggings-/for-dypnings-/tilleggsstudier dersom de ønsker å ta slike ved andre avdelinger ved Høgskolen i Oslo. Høgskolen i Oslo kan ikke garantere at alle får innfridd sine høyest prioriterte valg. Alle studenter som tas opp på bachelorprogrammet i drama og teaterkommunikasjon skal imidlertid få tilbud om et påbyggings-/fordypnings-/ tilleggsstudium ved Avdeling for estetiske fag eller en annen avdeling ved høgskolen, som kombinert med gjennomført 2-årig høgskolekandidatstudium i drama og teater-kommunikasjon vil gi graden og tittelen *bachelor i drama og teaterkommunikasjon*. Slikt tilbud gjelder likevel bare i inntil ett år fra siste eksamen i høgskolekandidatstudiet ble avlagt.

Det vises for øvrig til forskrift om krav til bachelorgraden ved Høgskolen i Oslo. Denne finnes på www.hio.no.

Internasjonalisering

Studenter som tar studiet som del av et 2-årig høgskolekandidatur og som ønsker å ta deler av sin utdanning i utlandet, gjør dette i utdanningens fjerde semester. Studenter som tar studiet som del av en 3-årig bachelorgrad i drama og teaterkommunikasjon og som ønsker å ta deler av sin utdanning i utlandet, gjør dette i utdanningen fjerde, femte eller sjette semester. Utenlandsoppholdet godkjennes som del av studentens norske utdanningsløp etter tid-for-tid-prinsippet.

Mål

Studentene skal:

- Tilegne seg faglige forutsetninger for å kunne tilrettelegge drama og teatervirksomhet, primært for barn og ungdom. Gjennom arbeidet i studiet skal de utvikle evnen til å:
    - Reflektere omkring dramafaglige problemstillinger

    - Planlegge et forløp ut fra nødvendig metodeanalyse
    - Gjøre bruk av teaterhistoriske kunnskaper
    - Beherske uttrykk og samspill
    - Gjøre bevisste estetiske vurderinger
    - Vurdere eget arbeid både mht prosess og produkt
    - Beherske de forskjellige uttrykksformene i faget
    - Sette i scene sammen med barn og unge fra ulike kulturer.
- Utvikle bruken av sine skapende evner og fantasi.
- Utvikle innsikt i mellommenneskelige forhold og det flerkulturelle samfunn.

Innhold

Studiet inneholder følgende tre hovedemner:
1. Dramapedagogikk (21 studiepoeng)
2. Teaterkunnskap (18 studiepoeng)
3. Uttrykk og samspill (21 studiepoeng)

Hovedemnet "Dramapedagogikk" består av følgende delemner:
- Generelle drama- og teaterpedagogiske emner
- Ulike retninger i dramapedagogikk og dramahistorikk
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av dramaforløp
- Drama i læreplaner
- Fagdidaktikk.

Hovedemnet "Teaterkunnskap" består av følgende delemner:
- Hovedepoker i teatrets historie
- Fortellertradisjon
- Teatrets formspråk
- Teatrets virkemidler
- Teaterformer og sekundære uttrykk
- Dramaturgi
- Teaterproduksjon
- Fagdidaktikk.

Hovedemnet "Uttrykk og samspill" består av følgende delemner:
- Muntlig formidling
- Kroppsuttrykk
- Dans og bevegelse
- Skuespillertrening
- Samspill
- Regi
- Fagdidaktikk.

Organisering og arbeidsmåter

Årsstudiet i drama og teaterkommunikasjon er organisert som et heltidsstudium på dagtid. Studiet er i stor grad basert på at læringen foregår sammen med andre. En slik læreprosess krever samvær og samarbeid over tid. Det forutsettes derfor – selv om det ikke er noe generelt krav om tilstedeværelse –

at studentene i hovedsak er tilstede i undervisningen og er kjent med kunnskapsinnholdet i denne. Det forventes at studentene jevnlig overværer teaterforestillinger for barn og voksne.

I enkelte emner kan undervisningen bli gitt på engelsk.

Det benyttes ulike arbeids- og dokumentasjonsformer i studiet. Teoretisk stoff vil bli formidlet stort sett gjennom forelesninger, seminarer og praktisk eksemplifisering. Arbeid med uttrykk og samspill foregår i praktiske øvinger. Dramametoder vil bli utprøvd med medstudenter og i praksisperioden. Forestillinger/-framvisninger foregår i prosjektarbeidsform med veiledning og instruksjon. Studentene vil også ha gruppe- og kollokviearbeid såvel som individuell lesning.

Dramapraksis og fortellerpraksis og organiseringen av denne

Studiet omfatter dramapraksis og fortellerpraksis. Gjennomføring av slik praksis er arbeidskrav og må være vurdert til "Godkjent" for å kunne avlegge eksamen (se avsnittet "Arbeidskrav").

Praksisansvarlig har ansvar for organisering av praksis i samarbeid med faglærer. Faglærer har ansvar for å skaffe praksiskontakter/steder. Praksisansvarlig tar formell kontakt og inngår kontrakter med praksissteder og praksiskontakter.

Dramapraksis består av undervisningsopplegg utprøvd på medstudenter og av to ukers veiledet praksis i vårsemesteret. Faglærerne har hovedansvaret for oppfølging og veiledning i praksisperioden. Det skal leveres en skriftlig rapport om praksis.

Fortellerpraksis består av eventyrfortelling i grunnskolen. Faglærerne har hovedansvaret for oppfølging og veiledning i praksisperioden.

Studentene må underordne seg de gjeldende lover, forskrifter, instrukser og lokale regler ved praksisstedet. Studentene har taushetsplikt på lik linje med praksisskolens/-stedets lærere/ansatte og avlegger taushetsløfte før de går ut i praksis.

Obligatorisk tilstedeværelse, arbeidskrav og utvikling av mappe

Obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen

Studiet omfatter følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse:

- kurs i masker og figurteater
- kurs i teaterkor
- kurs i Laban
- kurs i Magnér
- kurs i band-mimé
- kurs i buffoner/klovner
- kurs i Newcastleskolen
- kurs i Boal
- kurs i praksisforberedende arbeid der formell og uformell vurdering med hovedvekt på respons inngår.

Kursene varer fra to dager til ca. to uker. Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Sykdom fritar ikke for tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om dette. Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse, får ikke anledning til å avlegge eksamen. Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

Arbeidskrav
Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for å få avlegge eksamen. Arbeidskrav vurderes til "Godkjent"/"Ikke godkjent". Arbeidskrav skal være innfridd innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legedokumentasjon, fritar ikke for innfrielse av arbeidskrav. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke innfrir arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for innfrielse av arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den aktuelle læreren.

Studenter som får vurderingen "Ikke godkjent" på hele eller deler av arbeidskravet avtaler selv ny vurdering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Alle arbeidskrav må være innfridd og resultat godkjent senest seks uker før eksamen. Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

I hovedemnet *Dramapedagogikk* må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen kan avlegges:

- Utvikling av ett lærer-i-rolle-forløp som utprøves på medstudenter. Lærer-i-rolle-forløpet blir kommentert av medstudenter og vurdert av lærer.
- Utvikling av ett forumspill som utprøves på medstudenter. Forumspillet blir kommentert av medstudenter og vurdert av lærer.

Se også avsnittet "Vurdering i læringsløpet" (under).

I hovedemnet *Teaterkunnskap* må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen kan avlegges:

- Fremføring av ett eventyr for publikum**.** Fremføringen blir vurdert av lærer.
- To fortellerrunder i skolen**.** Fremføringene blir vurdert av lærer.
- Deltakelse i en produksjon av ett teaterstykke fra teaterhistorien. Produksjonen blir kommentert av medstudenter og vurdert av lærer.
- En muntlig fremstilling for medstudenter om en teaterfornyer. Fremstillingen blir vurdert av medstudenter.
- Overvære teaterforestillinger for voksne og barn.
- En skriftlig fremstilling av tre studieoppgaver fra epoker i teaterhistorien (hver på ca. fire sider);
- To skriftlige forestillingsanalyser (hver på ca. fem sider).

Se også avsnittet "Vurdering i læringsløpet" (under).

I hovedemnet *Uttrykk og samspill* må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen kan avlegges:

- Fremføring av én innøvd selvvalgt monolog. Fremføringen blir vurdert av medstudenter og lærer.
- Deltakelse i én forestilling under "Åpne dager".

I *dramapraksis og fortellerpraksis* må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av faglærer før eksamen kan avlegges:

- Gjennomført dramapraksis og fortellerpraksis (praksis består av planlegging, gjennomføring og skriftlig vurdering av 16-20 dramatimer). Det er faglærerne som har ansvaret for vurdering av praksis. Vurderingsresultatet, "Godkjent"/"Ikke godkjent", ledsages av en kortfattet skriftlig

orientering om praksisoppholdet fra praksiskontakten. Orienteringen skal redegjøre for studentens fremmøte og gjennomføring av praksis som avtalt, og hvordan samarbeidet mellom partene har fungert.

Se også avsnittet "Vurdering i læringsløpet" (under).

Utvikling av mappe

Gjennom en dokumentasjon av praktisk-teoretisk arbeid skal studenten utvikle en mappe som viser studieprogresjon og aktivitet i læringsløpet. Mappen skal vise at sentrale læringsmål er nådd. Innholdet i mappen er gjenstand for formell vurdering underveis i læringsløpet (se avsnittet "Vurdering i læringsløpet", under).

Undervisningsplaner

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om blant annet krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisningen, tidspunkt for dette og arbeidskrav. Undervisningsplanen gir også nærmere informasjon om utvikling av mappe og tidspunkt for vurdering i læringsløpet. Undervisningsplan deles ut ved semesterets/studiets begynnelse.

Vurdering

Forutsetningen for å få avlegge eksamen (avsluttende vurdering) er:

- at alle arbeidskrav er innfridd og resultat godkjent,
- at studenter ikke har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse (se avsnittet "Obligatorisk tilstedeværelse, arbeidskrav og utvikling av mappe", over).

Ved vurdering i læringsløpet benyttes vurderingsuttrykket "Bestått"/"Ikke bestått". I forbindelse med avsluttende vurdering benyttes en karakterskala fra A til E for bestått (A er høyeste karakter og E er laveste) og F for ikke bestått.

Kriterier for vurdering i læringsløpet, se avsnittet "Vurdering i læringsløpet" (under).
Kriterier for avsluttende vurdering, se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

I studiet blir det lagt vekt på sammenheng mellom mål, innhold, arbeidsmåter og vurderingsformer. Det vil foregå være en kontinuerlig vurderingsprosess som involverer både studenter og faglærere. De vil bli foretatt løpende vurdering av studentenes resultater og studieinnsats i forhold til studiets mål. Hensikten med vurderingen er å hjelpe studenten til videre faglig utvikling, selvstendighet og fremdrift i studiet. I denne sammenheng skal studentene aktivt delta i vurderingen hvor egne og andres prosesser blir gjenstand for en kritisk gjennomgang.

Vurdering i læringsløpet

Vurderingen i læringsløpet foretas av lærerteamet. En faglig tilbakemelding er del av vurderingen. Informasjon om tidspunkt for formell vurdering i læringsløpet finnes i undervisningsplanen. Se også avsnittet "Utvikling av mappe" (over).

Gjennom en dokumentasjon av praktisk-teoretisk arbeid skal studenten utvikle en mappe som viser studieprogresjon og aktivitet i læringsløpet. Mappen skal inneholde følgende oppgaver:

- Tre skriftlige oppgaver fra epoker i teaterhistorien (hver på ca. fire sider).

- En skriftlig rapport om praksisperiodene (maks. 15 sider).

Innholdet i mappen vurderes på grunnlag av følgende kriterier:
- om arbeidet er et fullgodt svar på oppgavens ordlyd
- om studentens kunnskaper er reflekterte og analytiske,
- studentens evne til å reflektere omkring dramapedagogiske problemstillinger;
- om studenten kan anvende sine dramapedagogiske kunnskaper.

Mappen vurderes til "Bestått"/"Ikke bestått". En faglig tilbakemelding fra faglærer er del av vurderingen underveis. Studenten har anledning til å drive kontinuerlig videreutvikling av mappen frem til avsluttende vurdering. Studenter som får vurdering "Ikke bestått" på mappen, kan avlegge gruppeeksamen og fordypningsoppgaven, men får ikke sluttkarakter og utskrevet karakterutskrift/vitnemål før mappen er vurdert til bestått.

I forbindelse med avsluttende vurdering trekkes ett arbeid ut fra mappen og vurderes av faglærer. Resultatet av denne avsluttende vurderingen teller 20 prosent av sluttkarakteren. Se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legeattest, fritar ikke for utvikling av mappe. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke får levert oppgavene som skal inn i mappen til fastsatt(e) frist(er), kan søke om ny frist. Skriftlig søknad sendes avdelingsadministrasjonen sammen med dokumentasjon av de(t) forhold som begrunner søknaden. Vurdering av mappen i læringsløpet må være gjennomført senest seks uker før eksamen. Dersom vurdering av mappen forhindres på grunn av lengre tids sykdom, kan vurderingen gjennomføres i forbindelse med utsatt/ny eksamen. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Studenter som ikke leverer oppgavene som skal inn i mappen til fastsatt(e) frist(er), og som ikke kan vise dokumentasjon for sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak, får ikke gjennomført vurdering i læringsløpet. Mappen til slike studenter behandles som trekk. Studenten blir registrert som trukket under eksamen, og har da brukt ett eksamensforsøk.

Avsluttende vurdering

Avsluttende vurdering omfatter følgende komponenter som utgjør grunnlaget for sluttkarakteren:

1. Ett arbeid trukket ut av mappen (se avsnittet "Vurdering i læringsløpet", over). Arbeidet vurderes av faglærer. Vurderingen gjøres på grunnlag av følgende kriterier:
- om arbeidet er et fullgodt svar på oppgavens ordlyd,
- om studentens kunnskaper er reflekterte og analytiske,
- om studenten viser tilfredsstillende vurderingsevne som drama/teaterpedagog,
- om studenten kan anvende sine dramapedagogiske kunnskaper.

Vurderingen av arbeidet som trekkes ut av mappen teller 20 prosent av sluttkarakteren.

2. Fordypningsoppgave. Fordypningsoppgaven vurderes av ekstern sensor. Oppgaven skal ha fokus på en selvvalgt dramapedagogisk problemstilling som utdypes i et selvstendig dramapedagogisk opplegg. Teori og metode skal drøftes i relasjon til eget opplegg, eget tema og problemstilling. Fordypningsoppgaven vurderes på følgende grunnlag:
- studentens evne til å reflektere omkring dramapedagogiske problemstillinger;

- studentens evne til å kunne planlegge et forløp med den nødvendige metodeanalyse og strukturering.

Fordypningsoppgaven teller 40 prosent av sluttkarakteren.

3. Praktisk utøvende eksamen. Denne eksamenskomponenten vurderes av ekstern sensor. Studentene får forelagt utvalgte tekster hvorav én velges. Gruppen har én uke til å utarbeide sin formidling i dramatisk form. Praktisk utøvende eksamen vurderes på følgende grunnlag:

- gruppens evne til å beherske uttrykk og samspill;
- gruppens innsikt i dramaturgiske og estetiske kriterier;
- gruppens evne til å vurdere eget arbeid både når det gjelder prosess og produkt.

Praktisk utøvende eksamen regnes som muntlig eksamen. Denne eksamenskomponenten gjennomføres normalt i grupper. Faglærerne kan imidlertid i enkelte tilfeller kreve at studenter gjennomfører praktisk utøvende eksamen alene. Faglig(e) begrunnelse(r) vil være årsak til en slik avgjørelse. Praktisk utøvende eksamen teller 40 prosent av sluttkarakteren.

Lærerteamets og ekstern sensors vurderinger av eksamensgrunnlaget resulterer i én sluttkarakter. Denne fremkommer på karakterutskrift/vitnemål.

Vurderingen i læringsløpet og fordypningsoppgaven resulterer i én sluttkarakter som fremkommer på vitnemålet. Det kan kun klages på delkarakterene som inngår i avsluttende vurdering. Ved muntlig eksamen kan det kun klages på grunnlag av formelle feil.

Alle delkomponenter under avsluttende vurdering må være vurdert til karakter E eller bedre for at studenten skal kunne få sluttkarakter.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger én eller flere komponenter som inngår i ordinær eksamen, eller som får vurderingen F på én eller flere komponenter som inngår i slik eksamen, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen. Utsatt/ny eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester. Vilkårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Oslo*. Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig og sendes avdelingsadministrasjonen ved Avdeling for estetiske fag. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Ved fremstilling til *utsatt* eksamen i delkomponenten vurdering i læringsløpet - ett arbeid trukket ut av mappen, leveres alle oppgaver/arbeider (dvs. mappen) som til ordinær eksamen. Ved fremstilling til *ny* eksamen leveres alle oppgaver/arbeider (dvs. mappen). De oppgaver/arbeider som ble vurdert til F til ordinær eksamen, skal være bearbeidet/forbedret. Oppgaver/arbeider som skal sensureres i forbindelse med utsatt/ny eksamen leveres institusjonene etter nærmere avtale. Studenten må selv ta kontakt med avdelingsadministrasjonen for nærmere informasjon om tidspunkt og sted for innlevering.

Ved fremstilling til *utsatt* eksamen i delkomponenten fordypningsoppgave skrives fordypningsoppgave etter valgt problemstilling/tema som til ordinær eksamen. Ved fremstilling til *ny* eksamen i delkomponenten fordypningsoppgave, skrives ny oppgave på grunnlag av enten samme problemstilling/tema som til ordinær eksamen eller ny problemstilling/tema. Utsatt/ny eksamen i delkomponenten fordypningsoppgave avlegges etter nærmere avtale med avdelingsadministrasjonen. Utsatt/ny fordypningsoppgave leveres avdelingsadministrasjonen - eller poststemples og sendes avdelingsadministrasjonen - senest på dato for ny/utsatt eksamen.

Ved fremstilling til *utsatt/ny* eksamen i delkomponenten praktisk utøvende eksamen, så avlegges slik eksamen etter nærmere avtale med avdelingsadministrasjonen. Det gis én ukes forberedelsestid. Studenten(e) er selv ansvarlig for å ta kontakt med administrasjonen.

Lærerskikkehet

Lærerutdanningsinstitusjonen har ansvar for å vurdere om studenter som tar studiet som del av allmennlærerutdanning**,** er skikket for læreryrket. Studenter som viser svakhet i forhold til å mestre læreryrket, må så tidlig som mulig i utdanningen få vite hvordan de står i forhold til kravene om lærerskikkethet og eventuelt få råd om å avslutte utdanningen. Konkrete beslutninger om skikkethet kan fattes gjennom hele studiet. Skikkethetsvurderingen må bygge på en helhetsvurdering som omfatter både faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Se gjeldende forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

Pensum

Pensum utgjør om lag 3500 sider. Supplerende litteratur er samlet under overskriften "Tilleggslitteratur". Litteraturlisten fornyes kontinuerlig i forbindelse med nyutgivelser og fordypningsemner. Mindre justeringer av pensum godkjennes av studieleder. Det utarbeides egne litteraturlister i forbindelse med aktuelle fordypningsprosjekter.

Dramapedagogikk, utrykk og analyse

Bolton, Gavin M. Innsikt gjennom drama. Oslo: Dreyer, 1981. 223 s.

Braanaas, Nils. Dramapedagogisk historie og teori. Trondheim: Tapir. 1999. 328 s.

Engelstad, Arne. De undertryktes teater. Oslo: Cappelen, side 5-143, 2001.

Gaarder, Solveig. Drama i klasserommet. Oslo: Universitetsforlaget, 1998. 192 s.

Heggstad, Kari Mjaaland. 7 veier til drama. Bergen: Fagbokforlaget, 1998. 246 s.

Johnstone, Keith. Improvisasjon og teatersport. Gråsten (DK): Forlaget Drama. 1997. 270 s.

Magner, Bjørn. Hur vet du det? Stockholm: Esselte, 1980. side 5-103.

Sæbø, Aud Berggraf. Drama- et kunstfag. Oslo: Tano Aschehoug, 1998. 438 s.

Vethal m.fl. Lære, skape, leve. Oslo: Gyldendal, 1997. Side 8-83, 123-169.

Teaterkunnskap

Teaterhistorie:
Helgesen, Anne. Figurteatrets historie. Asker: Tell, 1999. Side 92 – 140

Lyche, Lise. Norges teaterhistorie. Asker: Tell, 1992, Side 27-48, 65-91

Nygaard, Jon. Teatrets historie i Europa. Del I, II og III. Oslo: Spillerom, 1992/93, ca. 300 sider

Reistad, Helge (red.). Skuespillerkunst . Asker: Tell, 1991. Følgende kapittel: Lyhmann, Kristin "Skuespillerinnen –arvtaker eller fruktbarhetsgudinne". Side 206-217.

Reistad, Helge (red.). Regikunst. Asker: Tell, 1991. Følgende kapittel: Gran, Anne Britt "Fornyelse av vår tids teater- og regikunst"s Side 213-235.

Dramaturgi:
Aristoteles. Om diktekunsten . Oslo: Dreyer, 1989

Skuespill:
Sofokles. Kong Oidipus
Euripides. Medea
Aristofanes. Lysistrata
Plautus. Løgnhalsen
Anon. Spillet om enhver
Calderon. Livet er en dröm.
Machiavelli. Mandragola (Alrunen)
Shakespeare. En midtsommernattsdrøm. Hamlet
Racine. Fedra
Moliére. Den innbilt syke
Holberg. Jeppe på bjerget
Tsjekov. Måken
Ibsen. Gjengangere
Strindberg. Frøken Julie
Becket. Mens vi venter på Godot.

Eventyr, myte m.m.:
Asbjørnsen og Moe. Norske folkeeventyr. Oslo: 1962 eller senere: Gullfuglen, Østenfor sol og vestenfor måne, Manndattera og kjerringdattera, Mannen som skulle stelle hjemme

Edda-dikt. Oslo: Cappelen, 1975, Voluspå + vers 138-146 i Håvamål

Jerstad, Marit. Fortellerkunst. Oslo: Mimir fortellerforlag 2002

Snorre, Sturlason. Den yngre edda. Oslo: Det norske samlaget, 1978- kap. "Sivs hår"

Fordypningsmateriale om teaterfornyerne i vårt århundre:

Studenten velger én av teaterfornyerne som studieoppgave, og gir en muntlig fremstilling av denne. Hver student leser ca. 100 sider. (Se for øvrig avsnittet "Arbeidskrav", hovedemnet "Teaterkunnskap").

Litteratur om Konstantin Stanislavskij:

Stanislavskij, Konstantin. An actor prepares. London: Methuen, 1989
Building a character, London: Methuen, 1988
Creating a role. London: Methuen, 1987
My life in art. London: Methuen, 1985.

Viktig om Stanislavskijs senere arbeid:

Rasmussen, Bjørn K. Å være eller late som om ...Trondheim: Universitetet i Trondheim, inst. for drama, film og teater, AVH, 1990

Litteratur om Vsevolod E. Meyerhold:

Braun, Edward (red.). Meyerhold on theatre. London: Methuen, 1991
Braun, Edward Meyerhold, A revolution in the Theatre, University of Iowa Press,1995
Meyerhold, Vsevolod E. Chaplin om chaplinisme. Oslo: Cappelens, 1964
Bergman, Gøsta M.Den moderna teaters historia. Stockholm.

Litteratur om Gordon Craig/Adalph Appia:

J.M. Walton, Gordon Craig on theatre. London: Methuen, 1991
Bergman, Gøsta M. Den moderna teaters historia. Stockholm
Gatland, Jan Olav. Teaterhistorie – klassiske og moderne tekster. Oslo: Pax. 1998..

Litteratur om Antonin Artaud:

Artaud, Antonin The theatre and its double. New York: Grove Press, 1958
Artaud, Antonin Artaud on theatre. London: Methuen, 1991
Helgheim, Kjell Grusomhetens teater. Antonin Artauds teatersyn. Oslo: Solum, 1977.

Litteratur om Berthold Brecht:

Brecht, Berthold. Brecht on theatre. London: Methuen, 1987
Bjørneboe, Jens. Om Brecht. Oslo: Pax, 1979
Rasmussen, Bjørn K. Å være eller late som om .. (se ovenfor).

Litteratur om Dario Fo:

Falck, Eva. Dario Fo. Gjøgler og samfunnsrefser. Oslo: Ad. Notam Gyldendal, 1995
Fo, Dario. Liten håndbok for teaterfolk. Oslo: Friundervisningen, 1992
Mitchell, Tony Dario Fo: people's court jester. London: Methuen, 1986.

Litteratur om Jerzy Grotowski:

Grotowski, Jerzy. Towards a poor theatre. London: Methuen, 1984
Kumiega, Jennifer. The theater of Grotowski. London: Methuen, 1987
Rasmussen, Bjørn K. 1991. Å være eller å late som. Forståelse av dramatisk spill i det 20. århundre. NTNU. Trondheim s. 166-179.

Viktig for Grotowskis senere arbeide:

Spillerom, nr. 2/1982, nr.3/1984, nr. 4/1987, Oslo
TTT teatrets teori og teknikk, nr. 1/1965, nr.18/1972, nr. 20/1973. Holstebro: Odin teatret.

Litteratur om Eugenio Barba:

Barba, Eugenio. De flydende øer. København: Borgen, 1989
Barba, Eugenio. Artikler i "Towards a poor theatre"
Exe Christoffersen, Erik. Skuespillerens vandring. Århus: Klim, 1989.

Litteratur om Peter Brook:

Brook, Peter. Det tomme rum. København: Munksgaard, 1988
Brook, Peter. The shifting point. London: Methuen, 1988
Brook, Peter. A teatrical casebook. London: Methuen, 1988
Brook, Peter. There are no secrets, London: Methuen, 1994.

Litteratur om Littlewood:

Making a scene, s. 16-20, The independent magazine, nr. 3, 1994
Joan's book, Joan Littewood's peculiar history as she tells it. London: Methuen, 1994.

Litteratur om Theatre du Soleil

Theatre du Soleil - et kunstnerlaug. Aschehoug: Samtiden nr. 3, 1984
Williams, David. Collaborative Theatre: The Theatre du Soleil. Sourcebook. Routeledge. 1999.

Litteratur om Suzanne Osten:

Osten, Suzanne og Helena Zweigbergh. Barndom, feminisme & galenskap: Osten om Osten. Stockholm: Alfabeta, 1990
Sparby, Monica (red.). Unga Klara: barnteater som konst. Stockholm: Gidlund, 1986.

Litteratur om Performance:

Goldberg, Rose Lee. Performance Art, Thames and Hudson, 1996
Huxley, M. Og Witts N. (red). The Twentieth Century Performance Reader, Routledge, 1996.

Artikler fra tidsskriftene:
Drama
Teatrets teori og teknikk
Spillerom

Tilleggslitteratur

Dramapedagogikk, uttrykk og analyse

Bjørge, Einar, m.fl. Drama og samfunn. Vollen: Tell forlag. 1999.
Boal, Augusto. Games for actors and non-actors. London: Routledge, 1992. 245 s.
Boal, Augusto. Stopp! Det er magisk. Gråsten: Drama, 1985. 159 s.
Brodersen, Nina, m.fl. Spill levende. Vollen: Tell forlag. 1995.
Braanaas, Nils. Barn, ungdom og teater. Trondheim: Tapir Akademiske forlag. 2001.
Hamblin, Kay. Mime. Oslo: Universitetsforl., 1983
Drama, nordisk dramapedagogisk tidsskrift. Oslo: Landslaget Drama i skolen, 4. utg. i året

Heathcote, Dorothy. Dorothy Heathcote: Collected Writings on Education and Drama. London: Hutchinson, 1984
Hernes, Leif, Gunnar Horn og Helge Reistad. Lek, dans og teater. Vollen, Asker: Tell, 1993
Hernes, Leif, Gunnar Horn og Helge Reistad. Teater for barn. Vollen, Asker: Tell, 1993
Hernes, Leif, Helge Reistad og Bjørn Sæter. Teaterproduksjon bind I og II. Tell: Vollen, Asker, 1995
Heradstveit, Elisabeth, m.fl. I bevegelse. Vollen: Tell forlag. 1996.
Heradstveit, Elisabeth Gudlaug Hovig og Tove Ilsaas. Spelerom. Tell: Vollen, Asker, 1995
Kaldestad, Per Olav Hanne Knutsen. Dramatikkboka. Oslo; Cappelen, 1995
Knutsen, Hanne, Anne Ørvig. Ikke bare lese. Oslo: Cappelen.2000.
Lambert, Allan & Cecily O'Neill. Dramaforløb. Gråsten: Drama, 1987. 210 s.
Nedberg, Nina og Maja Lise Rønneberg Rygg. Spill uten manus. Oslo; Gyldendal, 1995
Nedberg, Nina og Maja Lise Rønneberg Rygg .Spill med manus. Oslo; Gyldendal, 1995
Sherborne, Veronica. Utvikling gjennom bevegelse. Oslo: Cappelen, 1997
Way, Brian. Utvikling gjennom drama. Oslo: Gyldendal, 1977

Teaterkunnskap:

Borgersen, Morten, m.fl. Teaterhistorie. Bind II. Vollen: Tell forlag. 1997.
Hagnell, Viveka. Barnteater, myter och meningar. Malmö: Liber, 1983
Helgesen, Vibeke, Wang, Ragnhild. Den magiske hånd. Oslo: Pax, 1999
Ilsaas, Tove, m.fl. Teaterhistorie. Bind I. Vollen: Tell forlag. 1996.
Mykle, Bjørg. Dukkenes magi. Oslo: Pax, 1993
Rasmussen, Ole B. Levende teater med dukker. Gråsten: Drama, 1981
Rasmussen, Ole B. Teaterdukker og dukkescener. Gråsten: Drama, 1983
Rygg, Maja Lise Rønneberg. All verden er en stor scene 1 og 2. Oslo; Gyldendal, 1995

Eventyr og myter:

Bly, Robert. Mannen. Oslo: Gyldendal, 1992 (Basert på eventyret om JernHans)
Johnson, Robert A.. She, understanding femine psychology. London: Harper & Row, 1986
(Basert på Amor og Psykemyten)
Johnson, Robert A. He, understanding masculine psychology. London: Harper & Row, 1986
(Basert på Gralslegenden)

Forskjellige bøker av interesse:

Bjørkvold, Jon Roar. Det musiske menneske. Oslo: Freidig, 1989
Dale, Erling L. Kunnskapens tre og kunstens skjønnhet: - om den estetiske oppdragelse i det moderne samfunn. Oslo: Gyldendal, 1990

Litteraturliste pr. 15.05.06.